

[Viggo Starcke.]

studere det schweiziske spredningssystem, efter hvilket soldaterne bor hjemme; og bortset fra den periode, hvori de modtager deres egentlige militæruddannelse, altså i den resterende beredskabsperiode, ville de kunne deltage i produktionen.

Alene disse to punkter, lønningen og spredningen, der betyder, at soldaterne størstedelen af tiden bor hjemme, vil løse en del af de problemer, man har peget på i det kommunistiske forslag.

Yderligere byggede vort forslag på det, som er gældende i Canada, nemlig frivillighedsprincippet; erfaringerne fra Canada viser, at dette giver en yderst effektiv metode, og hvis man sammenligner den procent, som møder til militærtjeneste i Canada, med befolkningstallet, vil det vise sig, at man efter de canadiske erfaringer vil kunne mønstre et meget større mandskab end det, vi ifølge Lissabonaftalen er bundet til herhjemme.

Iøvrigt mener jeg, at når der fra kommunistisk side fremsættes forslag, som vedrører spørgsmål angående Danmarks forsvar, så bør kommunisterne principielt have lov til at spille deres spil selv; de bør have lov til at spille op ad plankeværket og bør på en måde være sat i karantæne på dette område. Jeg mener ligeledes, at når man fra kommunistisk side står og flagrer med forslag og tilbud om, at tjenestetiden kan nedsættes til 12 måneder, vil det være hæderligt overfor befolkningen at oplyse, at i samtlige kommunistisk regerede stater ligger tjenestetiden på omtrent det tredobbelte. Derfor, når der er nedsat et forsvarsudvalg, som skal beskæftige sig med disse ting, forekommer det mig naturligt, at forsvarsudvalget finder, at de sorterer under dets opgaver; om det foreliggende forslag derimod bør henvises til forsvarsudvalget, stiller jeg mig tvivlende overfor.

Forsvarsministeren (Rasmus Hansen): Må jeg, for at det ærede medlem hr. Ingmar Wagners propagandistisk prægede bemærkninger ikke skal føre til en misforståelse, sige, at jeg har i mit indlæg ikke på nogen måde vendt mig mod den tanke, at der kunne gennemføres reformer til fordel for de værnepligtige. Jeg har ganske enkelt begrænset mig til at oplyse, hvad det for-

slag, som det kommunistiske parti har fremsat, ville koste, hvis det blev gennemført, og har iøvrigt gjort opmærksom på, at vort forsvarsorganisation i øjeblikket er til forhandling i et nedsat politisk udvalg; hvis der dér måtte være ønske om at fremkomme med forslag til reformer vedrørende de værnepligtiges forhold, står det jo de enkelte medlemmer af udvalget frit for at fremsætte sådanne forslag.

I anledning af det ærede medlem hr. Johs. Christiansens bemærkninger om frirejser til de værnepligtige vil jeg gerne sige, at jeg har hverken talt for eller imod tanken om sådanne frirejser. Jeg har ganske enkelt gjort opmærksom på, hvad det ville koste, hvis man udvidede antallet af dem. I anledning af udtalelsen om, at den højtærede trafikminister og jeg skulle se at blive enige om at løse problemet, gør jeg opmærksom på, at det spørgsmål har vi overladt til et udvalg, og så længe udvalget arbejder, venter vi på, hvilken konklusion man kommer til. Det kan ikke være min opgave, så længe udvalget arbejder, at stille forslag om den ene eller anden reform til fordel for de værnepligtige, forslag, som under alle omstændigheder ville øge udgifterne til vort forsvar.

Jeg kan vist begrænse mig til disse bemærkninger, idet jeg forventer, at man i udvalget forhandler om de ting, man anser det for hensigtsmæssigt at gennemføre, og så må vi til sin tid, når forhandlingerne er afsluttet, tage stilling til, om vi kan acceptere eller ikke kan acceptere det foreslåede.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ingmar Wagner): Jeg vil først sige til forsvarsministeren, at det er skam helt misforstået at opfatte det forslag, jeg her på den kommunistiske gruppes vegne har fremsat, som et propagandaforslag. Det er fremsat ud fra ganske saglige hensyn og med den ganske saglige begrundelse, at det er nødvendigt at give den værnepligtige ungdom disse forbedringer. Ordførerne i almindelighed — måske fraregnet det ærede medlem hr. Viggo Starcke, der var lidt mindre venlig og kom med nogle flagrende bemærkninger — så jo også med megen sympati på selve indholdet i forslaget. Jeg havde derimod svært ved at finde ud af, om forsvarsministeren så med helt den samme sympati på det; det